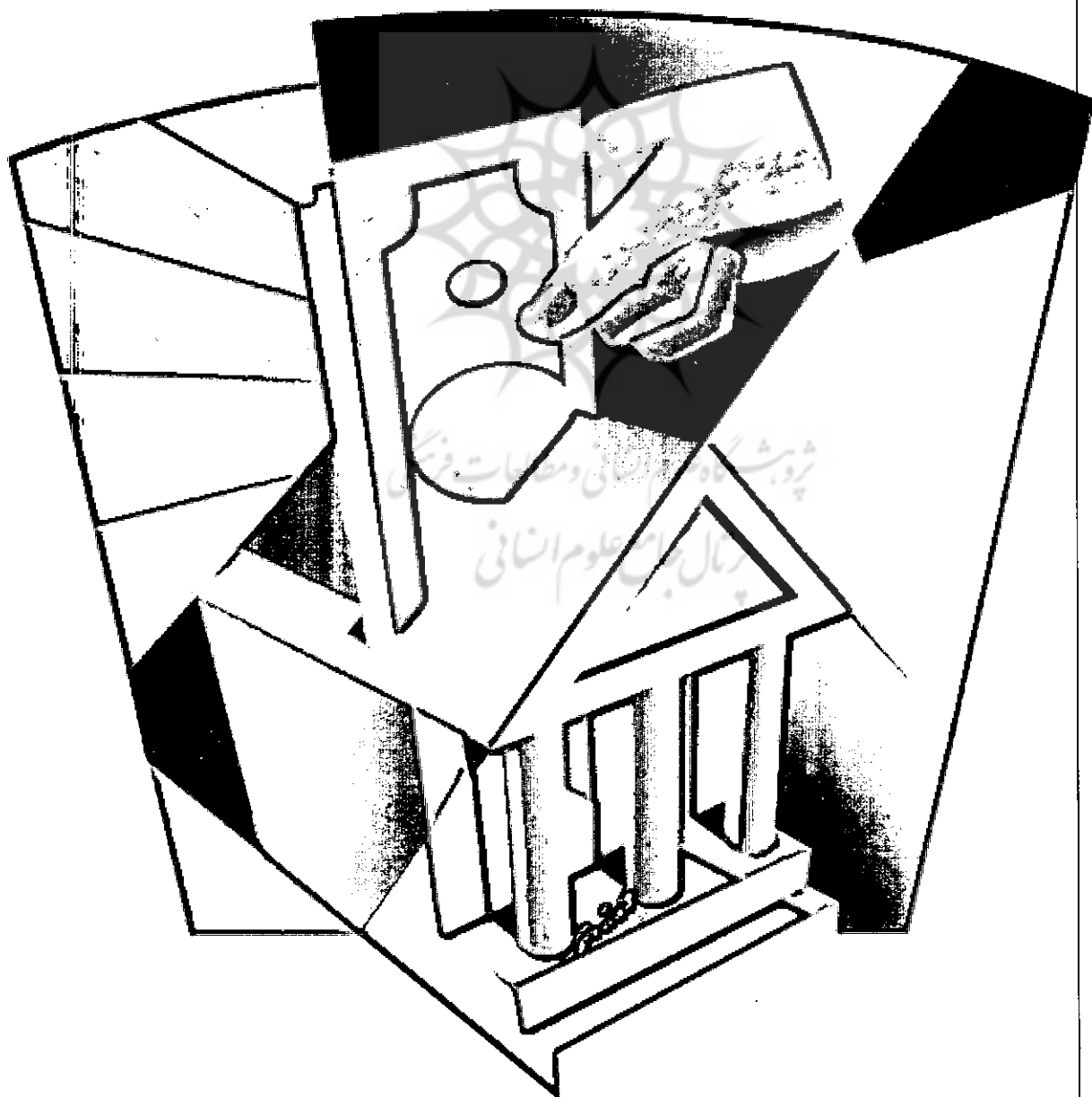


تجزیه و تحلیل بانک‌ها

دکتر علی رحمانی - محمد آزاد



مقدمه

کرده‌اند. ساختار سپرده‌ها تأثیر قابل توجهی بر عملکرد دارد.

حجم زیادی از سپرده‌های این بانک‌ها سپرده‌های محوری (Deposit Core) است که معمولاً برداشت

قابل توجه از آن‌ها غیر محتمل است. بخش دیگر، سپرده‌های افراد و موسسات کوچک است که ممکن است نسبت به حساب‌های سپرده با مبلغ بالا، وفادارتر باشند.

د- بهره وری کارکنان (Employee productivity): بانک‌های موفق معمولاً

سرانه دارایی و سود خالص بالاتری دارند. یکی از سیاست‌های موفق در این رابطه داشتن سیستم انگیزشی مناسب و کارآ است تا کارکنان با بهره وری بالاتر حقوق و مزایای بیشتری دریافت کنند.

وجود سازوکاری مناسب با قابلیت

اندازه‌گیری متغیرهای کلیدی موثر در بهره وری به نحوی که قادر باشد تفاوت‌های معناداری ایجاد کند، ابزار اصلی اجرای این خط مشی است.

ه- اهرم مالی: (Financial leverage) استفاده از اهرم مالی (کاربرد بهینه منابع بدهی برای تأمین مالی در مقابل انکاء زیاد به سرمایه) می‌تواند یکی از محرک‌های اصلی سودآوری باشد. سپرده‌ها و سایر ابزارهای بدهی کوتاه مدت و بلند مدت می‌تواند موجب افزایش سودآوری شود.

و- توسعه درآمدهای کارمزد (Fee

growth): یک عنصر کلیدی استراتژی

های بانکی برای افزایش سودآوری در سال‌های اخیر، در محیط کشورهای توسعه یافته، گسترش درآمدهای کارمزدی بوده است. مقررات زدایی از صنعت بانکداری می‌تواند موجب وضع کارمزد به خدماتی شود که قبلاً رایگان ارائه می‌شد. تناسب منطقی بین کارمزد و خدمات ارائه شده در میزان توفیق این سیاست یک عامل تعیین کننده است.

ز- رشد (Growth): رشد دارایی‌ها، سپرده‌ها و وام‌های بانک‌های موفق بیش از متوسط صنعت است که منعکس کننده مدیریت جسورانه (Aggressive management) یا مقبولیت بیش‌تر خدمات، نزد مشتری است. بهر حال،

تجزیه و تحلیل بانک‌ها با مقاصد گوناگون مانند ارزش‌یابی سهام، ارزیابی عملکرد، کارایی و ریسک انجام می‌شود. در

این نوشتار نخست برخی ویژگی‌های بانک موفق بررسی می‌شود. سپس اهداف بانک مطرح و معیارهای عملکردی متداول شامل بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)، بازده دارایی‌ها (ROA) و اجزای تشکیل دهنده آن‌ها تحلیل شده است. در ادامه تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر و نرخ سر به سر بازدهی دارایی‌ها و نیز عوامل ریسک آرایه شده است.

ویژگی‌های بانک موفق

بهینه‌گزینی (Benchmarking) یکی از

روش‌های مرسوم برای تعیین اهداف و نیز ارزیابی برنامه‌ها و عملکرد است. برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های یک بانک موفق در زیر آرایه شده است. مطابق تحقیقات انجام شده^۱ عوامل اصلی موثر بر موفقیت و سودآوری بانک‌ها به شرح زیر است:

الف- اندازه بانک (Size): اندازه یکی از عوامل سودآوری است. به نظر می‌رسد در صورت وجود بستر مناسب برای رشد، هر چه قدر بانک بزرگ‌تر باشد و از اهرم مالی بیش‌تر

استفاده کند، بازدهی سهام‌داران (ROE)

افزایش می‌یابد. البته این امکان وجود دارد که بانک‌های کوچک به دلیل هزینه‌های عملیاتی کمتر بازده دارایی (ROA) بالاتری داشته باشند.

ب- کنترل هزینه‌ها (Cost control): این عامل یکی از مهم‌ترین دلایل تمایز بانک‌های با عملکرد خوب است. مدیران این بانک‌ها هزینه‌های عملیاتی را بهتر مدیریت می‌کنند.

ج- ساختار سپرده‌ها (structure Deposit): بانک‌هایی که سودآوری بالایی دارند،

سپرده‌های دیداری بیش‌تری نسبت به سایر بانک‌ها جذب

1. Peter S. Rose, 2002, Commercial Bank Management, USA: Mc Grow

Hill, pp. 166-167

۲. این ویژگی‌ها، یافته‌های محیط اقتصادی متفاوتی است، لذا در عین حالی که بومی‌سازی آن ضرورت دارد، به نظر نمی‌رسد تفاوت‌ها قابل ملاحظه باشد.

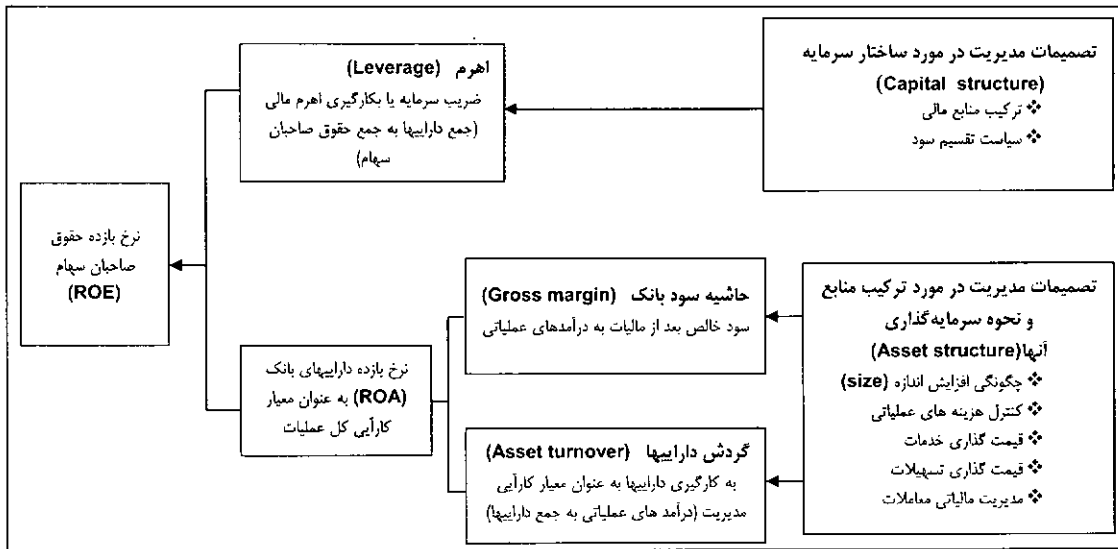
بانک‌های موفق معمولاً سرانه دارایی و سود خالص بالاتری دارند. یکی از سیاست‌های موفق در این رابطه داشتن سیستم انگیزشی مناسب و کارآ است تا کارکنان با بهره وری بالاتر حقوق و مزایای بیشتری دریافت کنند.



مدیریت قیمت‌گذاری سپرده‌ها و تسهیلات متأثر از موقعیت رقابت و نیز خط‌مشی‌های کلان اقتصادی است و کارایی در این بخش تا حدود زیادی از کارایی مدیریت پر تقوی و کارایی مدیریت منابع تأثیر می‌پذیرد.

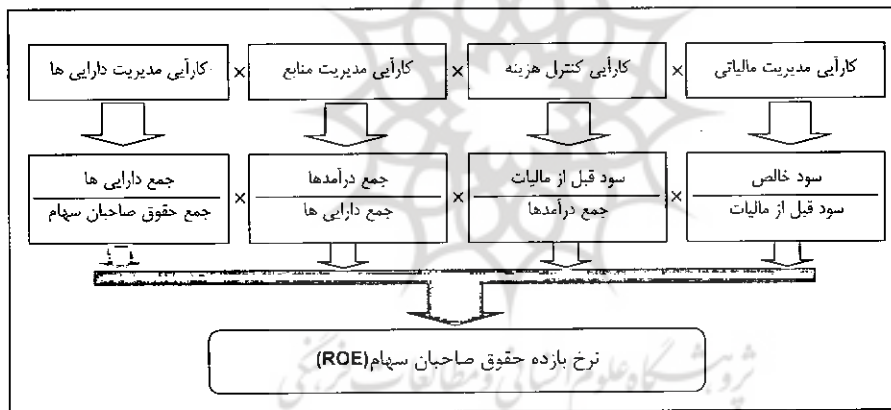


نمایه ۱- بازده حقوق صاحبان سهام و تصمیمات مدیریت



بطور خلاصه می‌توان بازده حقوق صاحبان سهام را در قالب معادله‌ای به شرح نمایه زیر تجزیه کرد.

نمایه ۲- بازده حقوق صاحبان سهام



رشد نباید جایگزین سود شود. اگر رشد و توسعه مبتنی نیل به اهداف جانبی زیر مورد توجه قرار می‌گیرد: بر مطالعات عمیق و بررسی کارشناسی و به بیانی دیگر - افزایش کارایی و بهره‌وری

- افزایش سهم بازار
- افزایش سودآوری
- رشد و توسعه

” دارایی‌های درآمدزا در بانک شامل تسهیلات اعطایی، سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت، سپرده‌های بانکی و سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های بورسی و غیربورسی است.“

کنترل شده نباشد، باعث خواهد شد هزینه‌های عملیاتی بیش از درآمدها افزایش یابد. رشد مطلوب رشدی است که منجر به ایجاد ارزش افزوده اقتصادی شود.

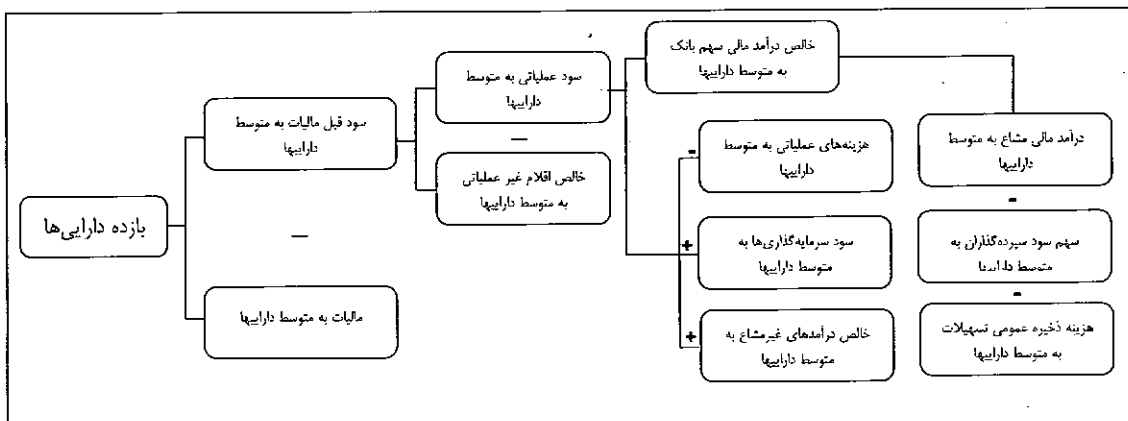
اهداف بانک

بدیهی است هدف اصلی یک بانک و یا هر واحد اقتصادی دیگر علاوه بر ایفای مسئولیت‌های اجتماعی، افزایش

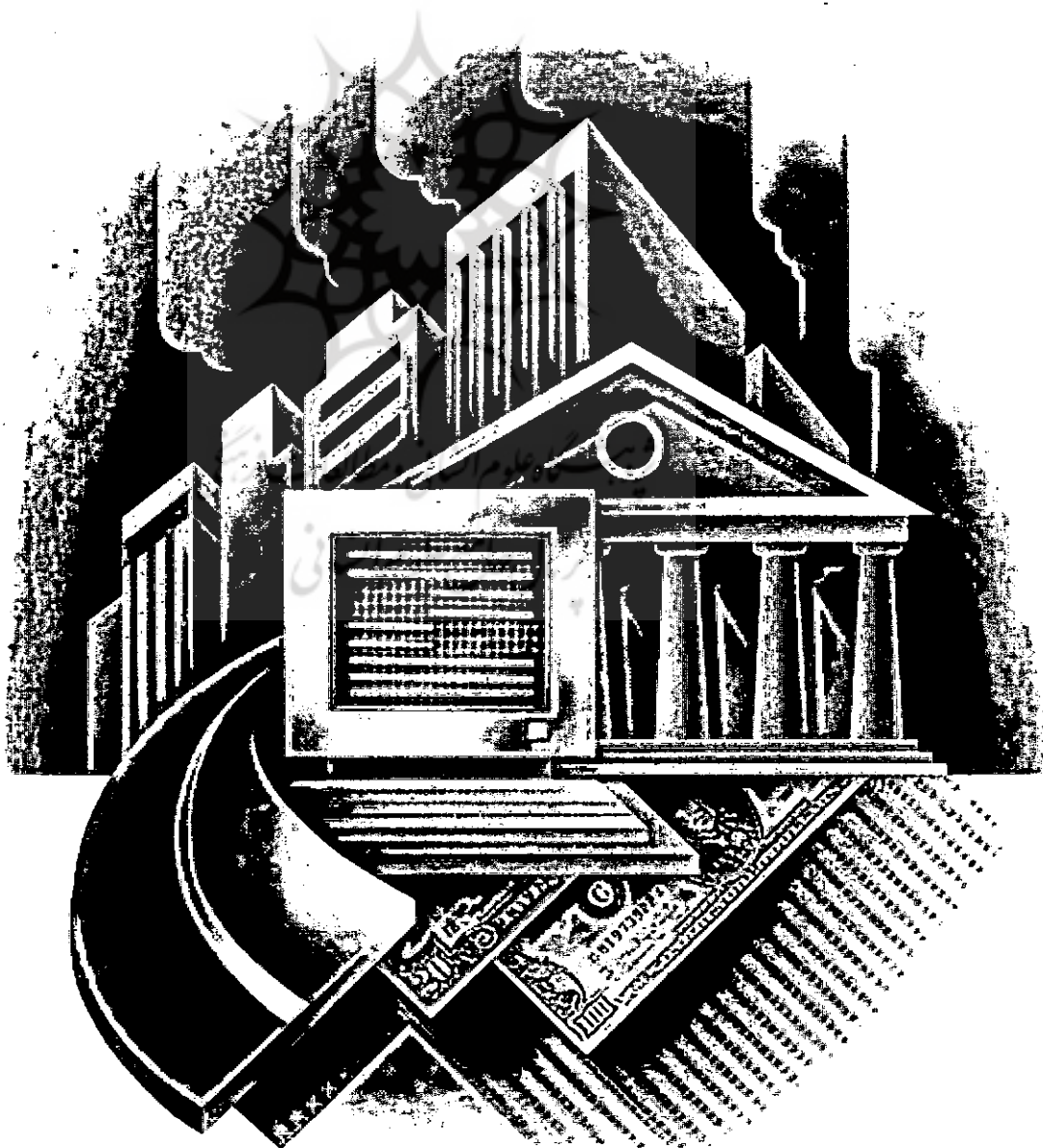
تصمیم‌های بنیادی مرتبط با اهداف نیل به اهداف بانک مستلزم اتخاذ تصمیمات بنیادی و پایش مستمر محیط دزونی و بیرونی است. محورهای اصلی تصمیم‌گیری (توجه مستمر و سیستماتیک) به شرح زیر است:

الف- تصمیمات ساختار سرمایه ارزش آن است. در راستای دستیابی به هدف اصلی بانک،

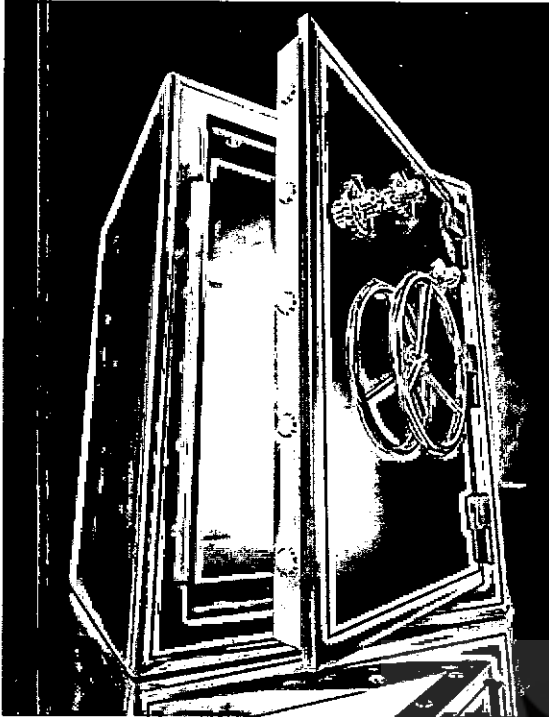
نمایه ۳- بازده دارایی ها



- تعیین ترکیب بهینه منابع (سرمایه، سپرده ها، اوراق مشارکت، وام بین بانکی، وام خارجی) با توجه به هزینه،
- خط مشی تخصیص دارایی ها و تعیین پرتفوی
- خط مشی تقسیم سود
- تصمیمات ساختار دارایی‌ها
- منابع و تاثیر ریسک.



نمایه ۴- تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر



مقدار	شرح
(۱)	مبلغ هزینه های کارکنان
(۲)	مبلغ هزینه های اداری و عمومی
(۳)	مبلغ هزینه استهلاک
$(a) = (۱) + (۲) + (۳)$	جمع مبلغ هزینه های ثابت
(۴)	میانگین موزون نرخ موثر سود سپرده‌های اصلی ریالی - درصد
(۵)	میانگین موزون نرخ بازدهی دارایی‌های درآمدزا - درصد
$(b) = ۱ - ((۴)/(۵))$	نسبت حاشیه سود (CM) - درصد
$(c) = (۵) - (۴)$	حاشیه سود (Spread) - درصد
(۶)	مبلغ درآمد دارایی‌های درآمدزا طبق برنامه
$(d) = (a)(b)$	مبلغ درآمد دارایی‌های درآمدزا در نقطه سر به سر
$(e) = ((d)/(۶))$	درصد درآمد دارایی‌های درآمدزا در نقطه سر به سر نسبت به برنامه
(۷)	جمع مبلغ دارایی‌های درآمدزا طبق برنامه
$(f) = ((d)/(۵))$	جمع مبلغ دارایی‌های درآمدزا در نقطه سر به سر
$(g) = ((f)/(۷))$	درصد جمع دارایی‌های درآمدزا در نقطه سر به سر نسبت به برنامه

مطلوب

- قیمت گذاری محصولات و خدمات

- تعیین ترکیب پرتفوی تسهیلات

- مدیریت مالیاتی معاملات بانکی

ج- تصمیمات توسعه فعالیت

- تعیین سهم بازار و چگونگی دستیابی به آن

- شبکه های توزیع (شعب، POS و ATM)

د- تصمیمات مدیریت هزینه

- تعیین فرایندها بر مبنای نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل

ارزش فرایندها

- کنترل هزینه های عملیاتی

- تدوین سیستم های ارزیابی عملکرد شعب و کارکنان

معیار عملکرد؛ بازده حقوق صاحبان سهام

بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) معیار مناسبی برای تحلیل

میزان دستیابی به هدف افزایش ارزش بانک است. رابطه بین بازده حقوق صاحبان سهام با تصمیمات بنیادی مدیریت در نمایه ۱ ارایه شده است.

کارایی ابعاد مختلف مدیریتی در دستیابی به بازدهی مطلوب حقوق صاحبان سهام (ROE) و روش های بهبود آن ذیلأ به اختصار بررسی شده است.

الف- قیمت گذاری سپرده ها و تسهیلات (حاشیه سود) مدیریت قیمت گذاری سپرده ها و تسهیلات متأثر از موقعیت رقابت و نیز خط مشی های کلان اقتصادی است و کارایی در این بخش تا حدود زیادی از کارایی مدیریت پرتفوی و کارایی مدیریت منابع تأثیر می پذیرد. خط مشی های زیر می تواند برای حصول به اهداف بانک موثر باشند.

- مدیریت و کنترل حجم، ترکیب و بازدهی دارایی ها و بدهی ها (سپرده ها)

- تغییر ترکیب سپرده ها در برای افزایش سهم سپرده های ارزان قیمت

- مدیریت و هماهنگی در زمان بندی دارایی ها (تسهیلات) و بدهی ها (سپرده ها) برای کمک به حاشیه سود (Spread) و تعدیل زمان توقف منابع

- بررسی و انتخاب سایر راه کارهای تأمین منابع مالی نظیر صدور اوراق مشارکت و گواهی سپرده (CD)

ب- اثربخشی مدیریت هزینه ها

خط مشی های مرتبط با اثربخشی مدیریت هزینه ها به شرح

نمایه ۵- تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر تسهیلات

مقدار	شرح
(۱)	مبلغ سود سپرده ها (افشایی)
(۲)	مبلغ سایر هزینه ها
$(a) = (۱) - (۲)$	جمع مبلغ کل هزینه ها
(۳)	میانگین موزون مبلغ دارایی های درآمدزا
(۴)	میانگین موزون مبلغ تسهیلات
(۵)	کل مبلغ درآمد تسهیلاتی
(۶)	مبلغ درآمدهای غیر تسهیلاتی
$(b) = ((a)/(۳))$	درصد کل هزینه ها به کل دارایی های درآمدزا (معدل نرخ بازده سر به سر دارایی های درآمدزا)
$(c) = ((a)/(۴))$	درصد کل هزینه ها به کل تسهیلات (معدل نرخ بازده سر به سر تسهیلات)
$(d) = ((a) - (۶))/(۳)$	درصد کل هزینه ها به کسر درآمدهای غیر تسهیلاتی به تسهیلات
نرخ سربه سری (بازدهی) درصدی سهام داران	
(۷)	مبلغ سود مورد توقع سهام داران پس از کسر مالیات (بر اساس ۱۱ درصد بازدهی)
$(e) = ((a) / ((۳) - (۲)))$	حداقل نرخ بازده برای های درآمدزا برای تأمین بازده مورد توقع سهام داران
$(f) = ((a) / ((۴) - (۶)))$	حداقل نرخ تسهیلات برای تأمین بازده مورد توقع سهام داران
$(g) = ((a) - (۶)) / ((۳) - (۴))$	درصد کل هزینه ها به کسر درآمدهای غیر تسهیلاتی به تسهیلات

نمایه ۶- شاخص‌ها و نسبت‌های کمی انواع ریسک در بانکها

ریسک اعتباری	ریسک نقدینگی	ریسک نرخ سود مالی	ریسک توانایی پرداخت
<ul style="list-style-type: none"> ✓ مطالبات سررسید گذشته به کل تسهیلات ✓ مطالبات سوخت شده به کل تسهیلات ✓ ذخیره مطالبات به کل تسهیلات ✓ ذخیره مطالبات به حقوق صاحبان سهام ✓ اندوخته احتیاطی به کل تسهیلات ✓ اندوخته احتیاطی به حقوق صاحبان سهام ✓ تسهیلات به سپرده‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ اوراق مشارکت به جمع دارایی‌ها ✓ موجودی نقد و سپرده نزد بانک‌ها به جمع دارایی‌ها ✓ سرمایه‌گذاری کوتاه مدت به جمع دارایی‌ها ✓ تسهیلات به جمع دارایی‌ها ✓ اوراق مشارکت، نقد و سپرده‌ها به جمع سپرده‌ها ✓ اوراق مشارکت، نقد و سپرده‌ها به جمع سپرده‌های دیداری و کوتاه‌مدت 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ تسهیلات به سپرده‌های سرمایه‌گذاری ✓ اوراق قرضه به سپرده‌های سرمایه‌گذاری ✓ سپرده‌های نزد بانک‌ها به سپرده‌های سرمایه‌گذاری ✓ سپرده‌های کوتاه مدت به سپرده‌های سرمایه‌گذاری ✓ سپرده‌های کوتاه مدت به کل سپرده‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ شکاف نرخ سپرده کوتاه مدت عادی بانک در مقایسه با سایر بانک‌ها ✓ شکاف نرخ سپرده بلندمدت پنجساله بانک در مقایسه با سایر بانک‌ها ✓ شکاف نرخ سود سپرده‌های مدت دار بانک با اوراق قرضه دولتی ✓ نسبت حقوق صاحبان سهام به جمع دارایی‌ها ✓ نسبت اوراق مشارکت به سپرده‌ها ✓ نسبت کفایت سرمایه

زیر است.

تدوین خط مشی‌های کلی مدیریت و کنترل هزینه‌ها

تدوین بودجه برای ادارات و شعب و استفاده از روش‌های کنترل بودجه‌ای

مهندسی مجدد فرآیندها و استفاده بهینه از اتوماسیون (نظام‌دهی جامع فرآیندها)

افزایش کیفیت از طریق استقرار مدل تعالی سازمانی از جمله EFQM یا سری ایزو ۹۰۰۰

ج- خط مشی قیمت گذاری و توسعه خدمات

ارایه خدمات جدید بانکی با قیمت‌های رقابتی

قیمت‌گذاری برای تمام خدمات مشتری و بر مبنای هزینه نهایی

گسترش خدمات اعتبارات اسنادی و صدور ضمانتنامه

د- کارآیی مدیریت پرتفوی دارایی‌ها

کارآیی مدیریت پرتفوی دارایی‌ها متأثر از عوامل زیر است.

تدوین خط مشی سرمایه گذاری برای تخصیص دارایی‌ها با توجه به ریسک و بازدهی

تعیین ترکیب پرتفوی تسهیلات بانک (بر حسب نوع، سررسید، اندازه و کیفیت وام)

تدوین خط مشی‌های سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تابعه و وابسته

ابعاد مدیریت مالیاتی نیز بر سودآوری بانک تأثیر دارد.

بهبود کارآیی مدیریت مالیاتی از طریق حداکثر استفاده ممکن از مزایای مالیاتی در ترکیب درآمدها و هزینه‌ها باعث افزایش بازده حقوق صاحبان سهام می‌شود. با توجه

به عنوان مخاطره‌آمیزترین دارایی بانک‌ها در نظر گرفته می‌شود، نسبت تسهیلات به سپرده‌ها نیز آرایه شده است، هر چند که این نسبت می‌تواند تا حدود زیادی متأثر از رعایت الزامات قانونی در خصوص تخصیص دارایی‌ها باشد.

و- کارآیی مدیریت مالیاتی

ایجاد واحدهای خاص (SPV یا SPE) به منظور حداکثر استفاده از تأمین مالی خارج از ترازنامه

3. Special Purpose Entity or Vehicle

سپرده‌ها، بانک متحمل هزینه‌های عمومی و سربار می‌شود، لازم است این هزینه‌ها نیز در محاسبه نرخ لحاظ شود.

$$\text{هزینه‌های عملیاتی} + \text{سود سپرده‌ها} = \frac{\text{نرخ سر به سری بازدهی}}{\text{دارایی‌های درآمدزا}}$$

دارایی‌های درآمدزا در بانک شامل تسهیلات اعطایی، سرمایه‌گذاری در اوراق مشارکت، سپرده‌های بانکی و سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های بورسی و غیربورسی است. از آنجا که سپرده‌ها عمدتاً صرف اعطای تسهیلات می‌شود، لذا نرخ سر به سری با دو تعریف از دارایی‌های درآمدزا قابل محاسبه است.

نرخ سر به سری حداقل بازدهی لازم برای پوشش هزینه‌ها است. اما تکلیف سهام‌داران بانک چه می‌شود؟ بخشی از منابع بانک از طریق سرمایه‌تأمین شده است. لذا بانک باید بازدهی معقولی نیز برای سهام‌داران ایجاد کند. در این صورت خواهیم داشت:

$$\left(\frac{\text{نرخ سر به سری}}{\text{نرخ بازدهی سپرده‌های درآمدزا}} \right) \times \left(\frac{\text{حداقل نرخ بازدهی سرمایه‌گذاری}}{\text{نرخ سر به سری}} \right) = \text{نرخ سر به سری}$$

روش دیگر این است که مبلغ سود مورد انتظار را به رقم صورت کسر فرمول نرخ سر به سری اضافه کنیم. نرخ سر به سری تسهیلات در نمایه ۵ ارایه شده است. روشن است در صورتی که بانک، بخشی از هزینه‌های خود را از محل کارمزد (غیر از تسهیلات) و سایر درآمدها پوشش دهد، نرخ سر به سری کاهش خواهد یافت. روند نزولی نرخ سر به سری در طول یک برنامه، به بانک امکان می‌دهد نرخ سود تسهیلات را کاهش دهد.

حداقل نرخ سر به سری نیز مبنای مناسبی برای تعیین نرخ بازدهی مورد انتظار دارایی‌ها و سیاست تخصیص منابع است.

عوامل ریسک

ریسک‌های اصلی در مورد بانک‌ها شامل ریسک اعتباری، ریسک نقدینگی، ریسک نرخ سود مالی و ریسک توانایی پرداخت است. برای بررسی هر یک از ریسک‌های فوق، در نمایه ۶ شاخص‌ها و نسبت‌های کمی مربوط ارایه

به افزایش درآمدهای معاف، نسبت سنود خالص به سود قبل از مالیات به عنوان معیار کارایی مدیریت مالیاتی روند صعودی خواهد داشت.

معیار مدیریت دارایی‌ها؛ بازده دارایی‌ها

بازده دارایی‌ها بیان‌گر نحوه مدیریت منابعی است که در اختیار بانک قرار دارد. اجزای تشکیل دهنده بازده دارایی‌ها در نمایه ۳ ارایه شده است.

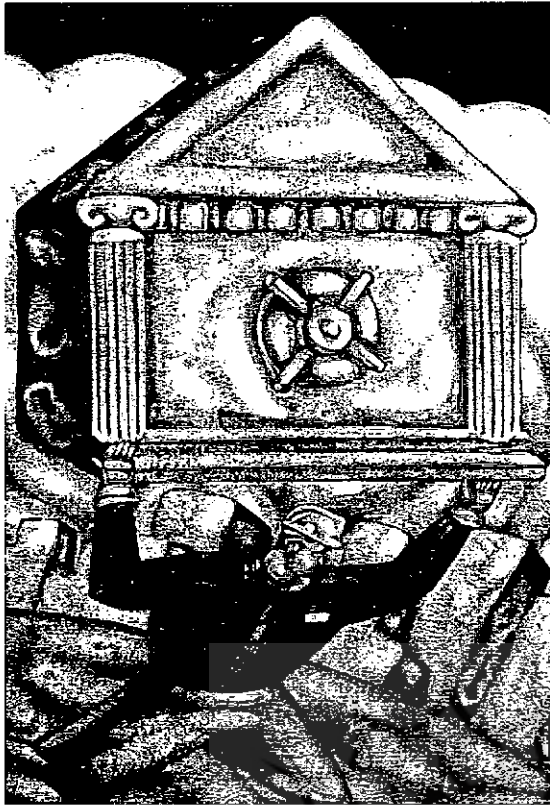
تجزیه و تحلیل نقطه سر به سری

بانک‌ها محصولات و خدمات متفاوتی ارایه می‌کنند. مهم‌ترین این محصولات و خدمات که بخش عمده فعالیت‌های هر بانکی را به خود اختصاص داده است، سپرده‌گیری و اعطای تسهیلات است. چنانچه بانک صرفاً سپرده اخذ کند و با رعایت الزامات قانونی آن را به اعطای تسهیلات، خرید اوراق مشارکت، تأمین سپرده قانونی، سپرده‌گذاری نزد سایر بانک‌ها و موجودی نقد احتیاطی و معاملاتی اختصاص دهد، نقطه سر به سری آن به شرح نمایه ۴ است. تجزیه و تحلیل نقطه سر به سری در یک فرآیند برنامه‌ریزی نشان می‌دهد که در چه سطحی از فعالیت، هزینه‌های بانک پوشش داده می‌شود و امکان بقای آن وجود دارد. چنانچه فرض شود عامل اصلی تعیین‌کننده حجم فعالیت بانک، حجم سپرده‌های آن است و چون نوسان مبلغ سپرده‌ها باعث نوسان سود سپرده‌ها می‌شود، لذا می‌بایست کل سود سپرده بعنوان هزینه متغیر و بقیه هزینه‌ها، ثابت در نظر گرفته شوند.

بدیهی است در مواردیکه بانک درآمدهای دیگری نظیر انواع کارمزدها و درآمد سرمایه‌گذاری داشته باشد، امکان دستیابی به نقطه سر به سری در سطوح پایین‌تر فعالیت وجود دارد؛ البته در صورت بااهمیت بودن سهم سایر درآمدها نسبت به فعالیت‌های محوری بانک‌داری فوق‌الذکر (سپرده‌گیری و اعطای تسهیلات) از نمونه‌های چند محصولی نقطه سر به سری می‌بایست استفاده کرد.

نرخ سر به سری بازدهی دارایی‌ها

رویکرد اصلی در تعیین نرخ سر به سری، هزینه متوسط تاریخی (Historical Average Cost) است. در این روش بر مبنای سهم نسبی هر یک از منابع مالی (به غیر از حقوق صاحبان سهام) و هزینه هر منبع، نرخ میانگین موزون هزینه مالی محاسبه می‌شود. با توجه به این که برای جذب و اداره



شده است، البته برای مقایسه و نتیجه‌گیری به معیارهای مشخصی نظیر متوسط صنعت نیاز داریم.

مدیریت ریسک

مدیریت ریسک در بانک‌ها اهمیت زیادی دارد و مقررات نظارتی به خصوص مقررات بانک مرکزی و رهکردهای باسل باید مورد توجه خاص قرار گیرد. برخی از ابعاد ریسک بانک‌ها در زیر ارایه شده است.

الف- ریسک اعتباری

عدم بازپرداخت بدهی توسط دریافت کنندگان تسهیلات در موعد سررسید، اساس ریسک اعتباری را تشکیل می‌دهد. ریسک اعتباری را می‌توان احتمال تعویق، مشکوک الوصول یا لاوصول شدن بخشی از پرتفویهای اعتباری نهاد پولی به دلیل عوامل داخلی (نظیر ضعف مدیریت اعتباری، کنترل‌های داخلی، پیگیری و نظارت) یا عوامل خارجی (مثل رکود اقتصادی، بحران و ...) تعریف کرد.

نحوه تخصیص منابع بین فعالیت‌های مختلف، ارزیابی سطح اعتباری مشتریان و اخذ تضمین‌های کافی در کنترل این ریسک مؤثر هستند.

با توجه به این که تسهیلات عموماً به عنوان مخاطره‌آمیزترین دارایی بانک‌ها در نظر گرفته می‌شود، نسبت تسهیلات به سپرده‌ها نیز ارایه شده است، هر چند که این نسبت می‌تواند تا حدود زیادی متأثر از رعایت الزامات قانونی در خصوص تخصیص دارایی‌ها باشد.

ب- ریسک نقدینگی

در مورد بانک‌ها ریسک نقدینگی به دلیل کمبود و عدم اطمینان در میزان نقدینگی بانک ایجاد می‌شود. کفایت موجودی نقد باعث می‌شود امکان پرداخت تعهدات و نیازهای نقدینگی سپرده‌گذاران در زمان مناسب تامین شود. معیارهای ارایه شده برای این نوع ریسک می‌تواند نقش موثری در کنترل و مدیریت آن داشته باشد.

ج- ریسک نرخ سود مالی

تأثیر نوسان نرخ سود بر عملکرد بانک غیر قابل انکار است. بررسی نسبت تسهیلات به سپرده‌های سرمایه‌گذاری که بیان‌گر دارایی‌ها و بدهی‌های حساس به نرخ سود است، بسیار ضروری به نظر می‌رسد. هم‌چنین هر قدر سهم سپرده‌های کوتاه مدت از کل سپرده‌های سرمایه‌گذاری بیش‌تر باشد، بانک از انعطاف مناسب‌تری در مقابل تغییر نرخ سود برخوردار خواهد بود.

” ابعاد مدیریت مالیاتی نیز بر سودآوری بانک تأثیر دارد. به‌سود کارایی مدیریت مالیاتی از طریق حداکثر استفاده ممکن از مزایای مالیاتی در ترکیب درآمدها و هزینه‌ها باعث افزایش بازده حقوق صاحبان سهام می‌شود.“



د- ریسک توانایی پرداخت

شکاف مثبت نرخ سپرده‌های یک بانک نسبت به سایر بانک‌ها می‌تواند به عنوان یک ریسک تعبیر شود، هر چند از سوی دیگر نشان‌دهنده خط مشی جذب سپرده است. نسبت حقوق صاحبان سهام به جمع دارایی و نسبت کفایت سرمایه نیز می‌تواند نشان‌دهنده ریسک بانک برای سرمایه‌گذاران و سپرده‌گذاران باشد.